

— C. k. gosposkám je zapovedano, ojstro na to gledati, kterim žébcem dajajo privoljenje za pleme, intiste po vsi ojstrosti postave kaznovati, kteri dajajo krive pričevala zastran zdravja in ugodnosti žebcov, in kteri spušajo žebce brez privoljenja.

— Dunajsko-teržaška železnica je tedaj prodana in 23. t. m. je bila pogodba podpisana. Prevzeli so jo gospodji Rothschild, Ling, Talabot, Ucielli in avstrijanska upna naprava. S katerimi pogoji da jo prevzame ta družba, smo v poslednjem listu povedali. Družba prevzame dodelane železnice (Dunajsko-teržaško in Inšpruk-Kufsteinsko) za 100 milijonov. 30 milijonov plača še le potem, kadar bodo vse železnice dodelane in po 7 od sto dobička dajale. To se more še le čez veliko let zgoditi. Nasproti mora družba ostalih 70 milijonov natanko v postavljenih obrokih vsako leto plačevati. Od plačil v obrokih ne bo nič obresti plačevala, in od tod pride, da je celi kup na 58 do 59 milijonov prevdarjen.

— Na Dunaju v nekem predmestju je mati, ktera ima 14 let starega sina, ktere ga božje méče. Ga te strašne bolezni ozdraviti, mu priveže tri tedne starega psička na persi, kjer bi imelo živinče se očedovati, potem lakote poginiti in nazadnje v tekočo vodo verženo biti. Neumna baba je mislila, da mora fantič tako ozdraveti. Pa sreča je hotla, da se je to skrivno zdravljenje vendar razodélo gosposki, ktera je otroka zdravnikom — babo pa postavam izročila.

Iz Ogerskega. Težko je bila kadaj kaka sodna go sposka v taki zapreki, kakor je ta čas deželna sodnija v Budi. Ondi sedí namreč hudo sloveči tolovaj Rosza Sandor, kterege so že pred letom ujeli in najpervo v Segedinu zaperli. Kaj se mu bo zgodilo? je bilo že mnogo krat prašanje; — tega razbojnika pa ne bo težko obsoditi! Kaj še! Rosza, več ko deset lét strah in groza ogerske dežele, mož, kteri si je v povestnici od tolovačev in razbojnikov eno pervih mest pridobil, in kteremu je jezični svet še marsiktero pripisal, od ktere se mu nikolj še sanjalo ni, in kteri po celi Evropi sloví, sedí v ječi, pa nihče ga ne more kakega hudodelstva prepričati! Kar je pred marcom leta 1848 vganjal, je amnestija iz spomina izbrisala; 1848 se je vdeležil punta, ko so bili pa Madžari ukroteni, se je lotil zopet starega dela — to ve vsako dete, pa nihče se ne upa, zoper njega pričati. In ta sedí in bo sedel, dokler mu neogibljiva osoda ne pritisne na vrat paragrafa, kteremu ne odide nobeno hudodelstvo.

Iz Serbije. „Allg. Ztg.“ piše iz Serbije: Pozornost svetá je bila poslednji čas na druge dežele turškega cesarstva obračana; vzrok imamo sedaj, na Serbijo gledati. Tu sem se je preselilo sedaj rogoviljenje, ktero je moglo v Moldavi in Valahii omolkniti. Druzega nič ne namerjajo v Serbii, kakor vladu oslabiti, potem pa prejšno knez Obrenovičevo rodbino na prestol posaditi. Kakor kolj se dá, obdeljujejo in podpihujejo narod.

Iz Italije. Iz Rima. Sveti Oče so sprejeli 10. t. m. brikenskega knezoškofa Gaser-a. Pogovarjala sta se prav serčno in dolgo. Škof je govoril med drugimi o prihodnosti keršanske vere v Kini. Sveti Oče so potrdili vse njegove besede, samo pristavili so: „Ževel bi bil, da bi bili kánoni to storili, pa ne kanóne.“

— 12. t. m. so se v Rimu zopet francozki vojaki z papeževimi razperli.

— Iz Piemontežkega. V mnozih piemontežkih okrajih imajo delavci tako malo zaslužka, da hodijo za prav majhno plačilo rajž žet, kar je zdravju silno škodljivo, ker skoraj vsaki merzlico dobí. Možje imajo po 12 kr. plačila na dan.

— Sardinska vlada je prodala ruski parobrodstveni družbi luko na sredzemeljskem morju, Vila franka ime-

novano. Tukaj bo imenovana družba veliko založišče napravila, ktero ne bo brez upljiva do kupčijstva po sredozemeljskem morju. Nekteri časniki podtikajo zavoljo tega **Rusom vsaktere namene**, pa menda brez vsacega vzroka. V časnikih je bilo brati, da imajo Rusi namen, knežijo Monako tudi v last dobiti. Tudi to je časnikarjem že zdaj tern v peti!

Iz Nemškega. Iz Berolina. Dan na dan dohajajo iz Pruskega nove reči, zlasti kar zadeva kralja in njegovo namestništvo. 19. oktobra se bo neki državni zbor zbral, in dosihmal bo vprašanje menda rešeno, ali bo kralj obderžal sam vladarstvo, ali ga bo še njegov brat namestoval in ali bo pa kralj odstopil.

Iz Francozkega. Cesar Napoleon je sprejel v Biaricu dva imenitna svilorejca iz Lombardije, ktere je poslal nadvojvoda Ferdinand Maksimilian s pisanjem do njega, naj bi jima pripomogel v Kino, da bi ondi nakupila zdravega sviloprejskega semena. Prav prijazno ju je sprejel Napoleon.

— Gospod Vivelet d' Aoust, inženir v Parizu, je dobil privilegium za iznajdbo, ktera je za obertnijo kakor tudi gospodarstvo sploh zlo važna, namreč za izdelovanje ogelja iz šote, kar se ne godí s stiskanjem, ampak s tem, da se pridéne šoti nekaka kemijska stvar, po kteri dobi šota ogelca, kterege sama na sebi nima. To je neki kaj lahko, ker se šota samo v cilinder dene, zdrobi, pomoči in se ji omenjene kemijske rečí pridá. 20 tavžent centov dá neki 400 tavžent goldinarjev dobička!

Iz Angležkega. „Leviathan“ ostane vendar v deželi. Bere se namreč, da bodo njegovi lastniki novo družbo napravili in 330 tavžent delnic ali akcij izdali po 10 gold. eno. Toliko dnarjev je treba, da se plača 900 tavžent gold. starega dolga in dodela orjaška barka.

— Podmorski telegraf med Evropo in Ameriko je opešal. Angležki učeni mislijo, da je pohabljen, nek nemški časnik pa ne verjame tega in pravi: Ako bi bil telegraf pohabljen, bi ne dohajale nikake znamenja iz Amerike po njem in z dosedanjimi sredstvi telegrafijstva bi v Valencii gotovo vedli, da in kje je pohabljen. Marveč se dá iz drugih okoljnost misliti, in sicer iz tega, da dohajajo nerazumljive znamenja, kterih si telegrafisti ne morejo razločiti, se sme skleniti, da je telegraf nepoškodovan. Učenim je znano, da je zemlja sama magnet; magnetizem zemlje pa ni nikolj stanoviten, posebno pa o času severne luči, kar magnetna igla točno dokazuje. Električni toki, iz nestanovitnosti zemeljnega magnetizma izvirajoči so tedaj krivi, da podmorski telegraf ne služi tako, kakor je bilo nadjati se. Po takem je bilo veselje zavoljo srečno vloženega podmorskega telegraфа tudi prezgodno!

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—XXXII. naznanila . 1129 fl. 15 kr.

Gospod Josip Hašnik, fajmošter v Trebovlj	3	fl.	—	kr.
„ Leop. Martin Krajnc, c. k. aktuar v Zagrebu	—	”	30	”
Iz Štajarskega: „Kadar bodo prišli od izhoda in zahoda“	—	”	30	”
Gospod Podplaninski 10 frankov v zlatu	—	”	—	”
„ Pfeifer in Raunicher	2	”	—	”
„ dr. Anton Murko, dekan v Zaverču	2	”	—	”
„ Martin Strajnšak, kaplan	1	”	—	”
Nek duhoven leskovške dekanije	1	”	—	”
Gospod Nace Mužan, od Vodnika keršen in podučen	1	”	—	”
„ J. Rebol v Zagorji	1	”	—	”

Skupaj . 1141 fl. 15 kr.
in pa 10 frankov v zlatu.

Če še kdo misli kaj darovati, prosimo, naj se podviza, da bomo vedili, pri čim smo, in se bojo potem na gotovi podlagi začele obrazovanje.